

Kieliasiantuntijat

23.10.2024

Toimintasuunnitelma 2025

Toimintaamme ohjaavat strategia ja sen pohjalta laaditut vuosittaiset toimenpiteet. Strategia uusitaan kevään 2025 aikana.

Vuonna 2023 päivitetty strateginen päämäärämme on olla Suomen vahvin kielialan vaikuttaja. Tämän saavuttaaksemme huolehdimme vuonna 2025 siitä, että meillä on edellytykset kasvaa ja vaikuttaa kielialaan ja yhteiskuntaan.

STRATEGINEN TAVOITE: KIELIALAAN PERUSTUVA KESTÄVÄ KASVU

Vuonna 2025 yhdistys rakentaa vahvempaa ja suurempaa kieliasiantuntijoiden ammattijärjestöä. Kasvava jäsenmäärä mahdollistaa tehokkaan edunvalvonnan. Fokuksessa ovat etenkin nuoret kieliasiantuntijat. Kehitämme jäsentemme saamia palvelukokonaisuuksia ja suunnittelemme toimivat palvelupolut. Kerromme brändimme, viestintästrategiamme ja palveluviestintäsuunnitelman mukaisesti palveluistamme ja toiminnastamme vaikuttavasti.

Jatkamme ja kehitämme edelleen yhteistyötä oppilaitosten ja opiskelijajärjestöjen kanssa, sillä olemme linkki työelämän ja alamme korkeakoulutuksen välillä. Esittelemme opiskelijoille luennoilla ja tapahtumissa toimintaamme ja kerromme työelämästä ja kieliammattilaisten urapoluista. Pilotoinimme muutamalla yliopistokampuksella kampuslähettiläs-mallia, jonka tavoitteena on vahvistaa näkyvyyttämme opiskelijoiden parissa. Kehitämme myös yhteistyötä opiskelijajärjestöjen kanssa, jotta voimme paremmin vastata tulevien kieliasiantuntijoiden tarpeisiin. Näin myös kasvatamme tunnettavuuttamme potentiaalisten jäsenten joukossa.

Yhteistyössä Suomen Kielipalveluyritykset SKY:n kanssa julkaisemme Töihin kielialalle -verkkosivut, joilla esitellään erilaisia kielialan ammatteja ja tehtäviä. Tavoitteena on laajentaa etenkin lukiolaisten ja korkeakouluopiskelijoiden tietämystä siitä, millaisiin tehtäviin kielten koulutusohjelmista valmistuva voi työllistyä. Sivusto voi toimia tietolähteenä myös kieltenopettajille, opoille ja erilaisille uraneuvontaa antaville tahoille.

Suomen kielten opettajien liiton SUKOL:n kanssa jatketaan kieliasiantuntijalähettilästoimintaa, jossa koulut voivat pyytää vierailulle erilaisissa kieliasiantuntijatehtävissä toimivia. Tämän toiminnan tavoitteena on niin ikään laajentaa mielikuvia kielten ammattilaisten erilaisista uravaihtoehtoista.

STRATEGINEN TAVOITE: KIELIASIANTUNTIJOIDEN IDENTITEETIN VAHVISTAMINEN

Tavoitteenamme on, että yhdistyksemme on houkutteleva ja jäsenemme ovat ylpeitä kuuluessaan yhteisöömme. Jäsenyytemme vahvistaa jäsentemme kieliasiantuntijaidentiteettiä ja kieliasiantuntijuutta. Viestimme yhä vaikuttavammin siitä, millainen merkitys ja arvo kieliasiantuntijoilla ja heidän ammattitaidollaan on yhteiskunnallemme, myös tekoälyn aikakaudella.

Tuomme esiin kieliasiantuntijuuden moninaisuuden ja monipuolisuuden. Tuemme erilaisten kieliasiantuntijoiden kiinnittymistä yhteisöömme esimerkiksi esittelemällä kieliasiantuntija-ammattajeja

artikkeleissa ja tilaisuuksissa. Viestintämme puhuttelee kaikkia jäseniämme, mikä vahvistaa ymmärrystä siitä, että yhdistyksemme on kaikille, joille kieli on keskeinen osa ammatti- tai opiskeluidentiteettiä.

Tuemme jäseniämme niin, että kukin voi löytää paikkansa työelämässä olivat he sitten palkansaajia, yrittäjiä tai eri työmuotoja yhdisteleviä. Monimuotoiseen työelämään kuuluvat niin eri vaiheessa työuraa olevat kuin perhevapaalla olevat, työttömät ja opiskelijat. Palveluistamme ja edunvalvonnastamme hyötyvät kaikki kieliasiantuntijat.

Jäsenen ammatillista identiteettiä ja sidettä järjestöön vahvistamme pääasiassa viestinnän keinoin sekä järjestämällä erilaisia ammattia tukevia jäsentilaisuuksia. Syyskuussa järjestämme yhteistyössä Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton kanssa Kääntäjienpäivän seminaarin. Syksyllä järjestetään toista kertaa kieliasiantuntijoiden mentoriohjelma. Mentoriohjelman avulla voimme tukea jäsenten ammatillista kasvua pitkäjänteisesti. Yleisessä työelämään liittyvässä koulutuksessa jäsenemme saa täydennystä Akavan Erityisalojen järjestämistä koulutuksista.

Julkaisemme vuonna 2025 Kiekaus-lehteä verkossa, minkä lisäksi tuotamme Kieliasiantuntijoiden vuosijulkaisun.

Vuonna 2025 myönnämme apurahoja jäsenten ammatilliseen kehittymiseen sekä gradustipendin, jonka tarkoituksena on kannustaa opiskelijajäseniämme tutkimuksen tekoon.

Työryhmät ja aluetoiminta

Yhdistyksessämme toimii kolme pysyvää työryhmää, jotka raportoivat toiminnastaan hallitukselle: viittomakielen tulkkien työryhmä, lehden toimituskunta ja koulutuspoliittinen työryhmä. Lisäksi tarvittaessa kutsutaan kokoon jäsenkunnasta koostuvia asiantuntijaryhmiä.

Vuoden aikana tuemme jäsenlähtöistä toimintaa eri paikkakunnilla. Jäsenet voivat itse ideoida ja järjestää kaikille jäsenille avoimia tapahtumia tai tapaamisia, jotka yhdistys rahoittaa osin tai kokonaan.

STRATEGINEN TAVOITE: EDUNVALVONTAMME KUULUU, NÄKYY JA VAIKUTTAA

Toimintamme keskiössä on jäsenkunnan työelämän parantaminen. Teemme työtä sen eteen, että kieliasiantuntijoiden edellytykset menestyä työelämässä paranevat.

Hallituspolitiikkaan vaikuttaminen

Vuoden aikana vaikutamme siihen, että alalle edullisia hallitusohjelmakirjauksia edistetään ripeästi, kuten parannuksia itsensätyöllistäjien asemaan ja sosiaaliturvaan. Tärkeää on esimerkiksi edistää yhdistelmävakuutuksen saamista, joka toisi paremman sosiaaliturvan sellaisille, jotka yhdistelevät yrittäjänä ja palkansaajana tehtävää työtä. Työtä tehdään myös sen eteen, että alalle epäedullisiin hallituksen tavoitteisiin saadaan muutoksia.

Jatkamme tulkkilainsäädännön edistämistä. Tavoitteenamme on saada Suomeen aikaan sääntelyä, joka määrittelee, millainen pätevyys vaaditaan henkilöltä, joka toimii tulkkina julkishallinnossa.

Tavoittelemme parannuksia humanistisen alan ja erityisesti kielialan koulutuksen resursseihin. Tärkeä hanke tavoitteen edistämiseksi on saada opetus- ja kulttuuriministeriö laatimaan humanististrategia, jonka tarkoituksena on vahvistaa suomalaisten humanistista osaamista, ymmärrystä ja asemoida humanistiset tieteet luonnontieteellisten aineiden rinnalla yhteiskunnallisesti tärkeiksi. Humanististrategia peilaa OKM:ssä vuonna 2021 alkaneeseen LUMA2023-strategiaan, jolla pyritään vahvistamaan suomalaista luonnontieteiden ja matematiikan sekä tekniikan ja teknologian alojen osaamista.

Tavoitteenamme on, että oppilaat ja opiskelijat voivat valita opiskeltavia kieliä laajasta valikoimasta niin peruskouluissa kuin lukioissa. Kampanjoimme tavoitteen puolesta laajasti yhteistyössä yliopistojen SaRaVe-verkoston ja Suomen kielten opettajien liiton kanssa eri yhteyksissä, kuten peruskoulun tulevaisuustyö -hankkeen ja kuntavaalien ympärillä. Kunta- ja hyvinvointialueiden vaalivaikuttamisessa nostamme myös esiin kieliasiantuntijoiden merkitystä yhteiskunnassa.

Aloitamme myös valmistautumisen seuraaviin eduskuntavaaleihin tavoitteidemme määrittelyllä ja taustatyön tekemisellä.

Itsensäyöllistäjät

Tavoitteenamme on, että ammatinharjoittajat ja itsensäyöllistäjät näkevät ja kokevat järjestön ajavan heidänkin asiaansa. Profiloidumme kielialan yrittäjyyden asiantuntijana ja lisäämme kieliasiantuntijoiden valmiuksia ja mahdollisuuksia toimia yksinyrittäjinä kielialalla. Vaikutamme itsensäyöllistäjien asemaan yhteiskunnassa esimerkiksi osana itsensäyöllistäjiä edustavien järjestöjen ITSET-verkoston ja yhteistyössä Akateemiset Yrittäjät AKY:n ja Mikro- ja yksinyrittäjät MYRY:n kanssa.

Kilpailutukset

Tarjoamme asiantuntijuuttamme kielipalveluita kilpailuttaville tahoille, jotta kilpailutukset laadittaisiin jatkossa sellaisiksi, etteivät ne heikennä kieliasiantuntijoiden työehtoja ja työnteon edellytyksiä. Teemme yhteistyötä kielipalvelualan muiden toimijoiden kanssa alan yleisen arvon ja hintatason nostamiseksi. Ydinviesti on, että kielipalvelu on korkeaa osaamista vaativa asiantuntijapalvelu. Puhumme kieliasiantuntijoiden roolista, myös tekoälyn aikakaudella.

Työehtojen kehittäminen

Jatkamme kielipalveluyritysten kanssa keskustelua kestävästä työelämästä kielipalvelualalla. Työskentelemme sen puolesta, että myös kielipalvelualalla on reilut työehdot ja palkkaus ja että asiantuntijoilla on mahdollisuus kehittää osaamistaan.

Kattojärjestömme Akavan Erityisalojen kanssa teemme tiivistä yhteistyötä vaikuttamistyössä. Vuoden aikana neuvottelemme yhdessä Akavan Erityisalojen ja muiden neuvottelutoimintaan osallistuvien yhteistyökumppaneidemme kanssa av-käännösyriytyksiä koskevasta työehtosopimuksesta ja uudesta puhuttujen kielten tulkkeja koskevasta työehtosopimuksesta. Lisäksi tuemme Akavan neuvottelujärjestöjä, kun ne keväällä 2025 käyvät eri alojen työehtosopimusneuvottelua.

Vaikuttamisen välineet

Vaikuttamisen välineinä ovat esimerkiksi mielipidekirjoitukset ja kannanotot sekä niin laajemmalle yleisölle kuin erityisesti jäsenille kohdistetut kirjoitukset. Tapaamme myös poliittisia päättäjiä ja virkahenkilöitä tavoitteidemme edistämiseksi. Kerromme vaikuttamistavoitteistamme kiinnostavasti ja osallistamme myös jäsenet tähän viestintään.

Tärkeä osa vaikuttamistyötä on jäsenten ja alalle tähtäävien opiskelijoiden neuvonta erityisesti sopimusasioissa. Tarjoamme tutkimustietoa työstä saatavan korvauksen neuvottelemisen tueksi. Kun jäsenillämme on siihen riittävät työkalut, he voivat vaatia, puolustaa ja käyttää oikeuksiaan työelämässä.

Hyödynnämme strategista kumppanuuskarttaamme vaikuttamistyömme tehostamisessa ja tulosten aikaansaamisessa. Vahvistamme osaltamme kielipalvelualan järjestöjen keskinäistä yhteistyötä alan voimaannuttamiseksi niin Suomessa kuin kansainvälisissä verkostoissa. Yhdessä voimme vaikuttaa esimerkiksi alan vetovoimaisuuteen, kieliaineiden arvostukseen ja humanistisen koulutuksen rahoitukseen. Voimme myös tarjota työelämän näkemyksiä kielialan koulutuksen kehittämiseen.

Edustajamme työskentelevät Akavan Erityisalojen eri toimielimissä ja työryhmissä. Näin edistämme vaikuttavammin kieliasiantuntijoille tärkeitä teemoja. Osallistumme myös yhteiseen viestinnän suunnitteluun ja esimerkiksi laadimme yhteisiä kannanottoja ja lausuntoja. Tuemme Akavan Erityisaloja työtaistelunvalmiuden vahvistamisessa jäsentemme keskuudessa. Työskentelemme muiden Akavan Erityisalojen jäsenyhdistysten kanssa edistääksemme yhteisiä tavoitteitamme ja teemojamme.

Tutkimustoiminta

Vaikuttamisemme nojaa tietoon. Vuoden aikana selvitetään kääntäjien, viittomakielen tulkkien, julkishallinnossa työskentelevien kieliasiantuntijoiden ja teknisen viestinnän asiantuntijoiden ansiotasoa ja työoloja. Lisäksi laadimme selkomukauttamiseen hinnoitteluperusteet yhteistyössä Selkokeskuksen kanssa. Viestimme tutkimusten tuloksista laajasti, sillä tavoitteenamme on, että tieto alasta lisääntyy. Osallistumme myös Akavan Erityisalojen tutkimustoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

Jäsenyydet muissa järjestöissä

Kieliasiantuntijat ry on seuraavien organisaatioiden jäsen:

- Akavan Erityisalat AE,
- The European Legal Interpreters and Translators Association (EULITA),
- Sanastokeskus TSK,
- Audiovisual Translators Europe AVTE,
- World Association of Sign Language Interpreters WASLI,
- The European Forum of Sign Language Interpreters efsli.

Lisäksi osallistumme Suomen Standardisoimisliitto SFS ry:n SR 240 ”Kieli ja sanastotyö” -komitean työskentelyyn. Olemme myös osa kolmea pohjoismaista verkostoa:

- Northern European Language Network,
- Pohjoismaisten tulkkijärjestöjen yhteistyöverkosto,
- Pohjoismaisten viittomakielen tulkkien järjestöjen yhteistyöverkosto.